

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון כ"א אלול תשפ"א | דף היומי בבלי: סוכה נג | דף הכולל: יומא פב.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תרל"ח עד אמצע סעיף א' הגה "וכ"ז לא מיירי".
מוסר: זכור למרים - פרק י"ז מ"והנה לפעמים יקרה" עד "ואמרו חז"ל שם עוד".
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק יז עד פרק יט 'והנה גמילות חסדים'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

ואז שמעתי: "הרב הוטנר מחפש את מי שהביא לו את הכיסא", נבהלתי... | האם הקירות והמזוזות עושים עבירות? | הפיתרון המפתיע של תעלומת הציור האבוד 2221

חפץ חיים

לקראת הילולת מרנא החפץ חיים זיע"א ביום רביעי הקרוב יום חיזוק עולמי בלימוד הדף היומי בהלכה במשנה ברורה בקבלה טובה לימים הנוראים

במהלך יום היא"צ למעלה ממיליון ילדי תשב"ר ובנות בית יעקב בכל העולם היהודי ילמדו הלכות שמירת הלשון ובסדר הלימוד המיוחד של דף היומי בהלכה ^ יום החיזוק העולמי שיתקיים בע"ה ביא"צ ביום רביעי בשבוע הבא, כולל גם דברי חיזוק ממרנן ורבנן שליט"א, ויועבר בשידור חי בקו טלפון ייעודי שמספרו 072-3809292

כיצד לימוד זה השפיע עליהם ושינה את חייהם, כאשר יש בידם קנין ידיעה בהלכות אורח חיים הנוגעות לחיי המעשה, כאשר יש רבים אשר הוסיפו על לימודם גם את המבחנים החודשיים של 'דרשו' על המשנה ברורה ואף מקבלים מילגת תמריץ על כך.

בימים אלו מתפרסמים בשם עשרות ראשי ישיבות דיינים ומורי הוראה המשמשים גם כמגידי שיעורים ב'דף היומי בהלכה', דברי חיזוק לעם ה' לבוא ולהצטרף ללימוד היומי הקבוע כשהם מפרטים אודות המעלות הסגוליות המיוחדות שבקביעת סדר מיוחד ללימוד משנה ברורה.

כמידי שנה גם השנה ביום ההילולא, למעלה ממיליון ילדי ישראל מתלמודי תורה וסמינרים לבנות בכל העולם היהודי, ביותר מ-25 מדינות, מדרום-אפריקה וונצואלה, ועד ערבות רוסיה, ילמדו בלימוד היומי בשמירת הלשון חפץ חיים ובהלכות שעל פי סדר הדף היומי בהלכה.

מתחזקים בלימוד דף היומי בהלכה, לקראת יומא דהילולא של מרנא החפץ חיים זיע"ע, שיתקיים בשבוע הבא, המוני עמך בית ישראל הלומדים כסדר דבר יום ביומו משנ"ב במסגרת 'דף היומי בהלכה' מיסודו של 'דרשו', נערכים לקראת יום החיזוק המיוחד שנתקבע בכל תפוצות ישראל.

הדף היומי בהלכה במשנה ברורה, הפך בשנים האחרונות לנחלת כלל ישראל הקובעים מדי יום שיעורים ולימוד כסדר בהלכות הנצרכות ונדרשות לכל יהודי לידע דבר יום ביומו, למען ילך ויצעד בדרך התורה על כל צעד ושעל.

בימים אלו, עוסקים רבבות אלפי ישראל בהלכות סוכה, הנדרשות כדבר בעיתו מה טוב ללימוד לקראת החגים הקרובים, כאשר אנו הולכים ומתקרבים לקראת סיום המחזור השני בדף היומי בהלכה לקראת החורף הבעל"ט. הלומדים בסדר הלימוד של הדף היומי בהלכה מרבים לספר

דברי החיזוק יושמעו בין היתר מפי הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א, הגאון הגדול רבי יעקב הלל שליט"א, הגאון הגדול רבי שמעון גלאי שליט"א, הגאון הגדול רבי ניסן קפלן שליט"א ונשיא דרשו הג"ר דוד הופשטטר שליט"א.

השנה על רקע הגבלות הקורונה, במסגרת יום החיזוק המיוחד שיתקיים ביא"צ, ביום רביעי כ"ד אלול, תיערך תכנית שמע מיוחדת שתשודר לכל רחבי תבל. במסגרת תכנית השמע יושמעו דברי חיזוק ממרנן ורבנן גדולי ישראל, שירי התעוררות לקראת הימים הנוראים, וכמו כן יושמע לראשונה יומן המסע המטלטל "המסע לראדין" שנכתב ע"י הסופר ר' נחמן סלצר.

התכנים המחזקים והמרגשים יועברו בקו שמספרו: 072-3809292

יהלומים מגדולי ישראל

נכנס יהודי לא מוכר ושאל: "מה אשם השוגג שחייבה אותו התורה קרבן חטאת ועליו לשוב בתשובה על שגגתו. בסך הכל הוא שכח?" - מרן רב אהרן-ליב הביט עליו שניה, והשיב...

פנינים בענייני תשובה ממרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל - מתוך הספר החדש 'חכימא דיהודאי' | מגזין 'במה'

המזווה היא החוטאת, האדם חוטא ומקבל עונש. נכון, שלפעמים קורה שהמזווה לא הייתה כשרה, אבל ראשית כל יש לבדוק את הלב אם הוא בסדר, ואחר כך את המזווה."

מדוע מענישים את מי ששגג?

"מה אשם 'השוגג' שחייבה אותו התורה קרבן חטאת, ועליו לשוב בתשובה על שגגתו. בסך הכל הוא שכח?" - נכנס יהודי לא מוכר, ושאל.

רב אהרן-ליב הביט עליו שניה, החליט להשיב לו, התנסח ואמר: "קורים בעולם מקרים רבים מידי יום, שאנשים נותנים בטעות לשני סכום כסף לא מדויק - במכולת, בחנות וכדומה. מבדיקה שנעשתה, המציאות היא, שלמרות שהטעות מוחלטת, האנשים הטועים לזכותם הם יותר מאנשים הטועים לחובתם..."

"אתה שומע? הרי אפוא, שלמרות שאכן הדבר נעשה בחוסר מחשבה, אבל דבר שהוא לחובתו של האדם ובעומק לבו הוא אינו חפץ בו, יש בו פחות כישלונות מאשר בדבר שלזכותו. הרי לך חומרת הטעות והשגגה."

(במה' bama.org.il)

וכי הקירות עושים עבירות?!

"הציעו לאחותי דירת מגורים ברחוב סוקולוב בבני ברק" - לחש אברך ת"ח באוזני הרב, "השכנים בבניין התקשרו אלי, כדי לייעץ לנו עצה טובה, כי כדאי לשמור מרחק מהדירה, כיון שבשמונה שנים האחרונות התגוררו שם לפחות ששה זוגות או יותר, ולכולם היו צרות, לכמה מהם אין ילדים, חלקם התגרשו בהיותם בדירה ועוד בעיות".

רב אהרן-ליב שמע את חששותיו, ושאלו בניגון: "וכי הבית עובר עבירות, האם הקירות עושים עבירות? אנשים עושים עבירות!" ובכן, אחותו נכנסה לגור שם, וב"ה הכל טוב ויפה, נחמד ונעים, יש להם ילדים וכו'.

המזווה חטאה?!

"שכרתי דירה ונודע לי כי נפטרו שם בדירה ב' נשים לאותו יהודי שהתגורר בה כחמש עשרה שנה עד היום. בדקו את המזוזות והן מהודרות, והשאלה, אני מעוניין בכל זאת להחליף את המזוזות לפני כניסתי לבית, האם כדאי לי, והאם מותר?" - שאל אחד הגבירים. רב אהרן-ליב: "וכי מה חטאה המזווה שהנך רוצה להחליפה, לא

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

**הפורתח
בכל יום..**

המייל היומי של 'דרשו'

חשבתי לעצמי, אולי הם לחוצים בכסף ולכן לקחו את הציור ומכרו אותו? אבל בסוף החלטתי שזה לא נקרא לדון לכף זכות אלא לכף חובה... כל הלילה נסיתי לחשוב איך בכל זאת אפשר לדון אותם לכף זכות. למחרת ניגשתי שוב לחנות...

האמת שלא דברתי כל כך יפה, מאד התרגזתי ואמרתי להם - אני הבאתי לכם שני ציורים, אינני משלם לכם כלום, עד שתחזירו לי גם את הציור השני. והם בשלהם: לא הבאת ציור נוסף, וככה יצאתי מהחנות בכעס גדול, במחשבה שהם מנסים לגנוב אותי. בדרך חזור כבר היו לי מחשבות. חזרתי בתשובה, ונתתי אמון באנשים שחשבתי אותם לשומרי תורה ומצוות, וזה מה שהם עשו לי. בלילה פתחתי ספר מוסר, ושם יצא לי בהשגחה פרטית על העניין של לדון לכף זכות. התחלתי לחשוב איך אפשר לדון אותם לכף זכות, אולי הם צריכים לחתן ילד, והם צריכים דחוף כסף, ולכן הם החליטו למכור את הציור כדי שיהיה להם כסף לחתנו. אמרתי לעצמי, אגש אליהם מחר, ואציע להם סכום כסף כעזרה, אבל שיחזירו לי את הציור הנוסף. אבל בסוף החלטתי שזה לא נקרא לדון לכף זכות, אלא לדון לכף חובה. הלכתי לישון, וכל הלילה התהפכתי איך אפשר לדון אנשים אלו לכף זכות. למחרת ניגשתי שוב לחנות. בעלי החנות חשבו שבאתי עוד פעם לתקוף אותם. אמרתי להם, תביאו לי את הציור, אני רוצה שתפרקו את המסגרת. הם אמרו לי, זה לא יעזור לך כלום, גם אם נפרק את המסגרת תצטרך לשלם. אמרתי להם, אני אשלם על המסגרת, אני רק רוצה לפרק את המסגרת. הם פירקו את המסגרת, לקחתי את הציור, משכתי אותו קצת, והנה התברר ששני הציורים נדבקו אחד לשני, ופשוט הם לא שמו לב ומסגרו את שני הציורים יחד.

(ווי העמודים, הובא בגיליון כף זכות בתוך קובץ גיליונות)

מספר בעל המעשה: אני צייר במקצועי, עד לפני כמה שנים לא הייתי שומר תורה ומצוות, הייתי גר בארה"ב והייתי מצייר ציורים ולאחר מכן מוכרם בגלריות של אמנים. לאחרונה התחלתי להתקרב עד שחזרתי לגמרי בתשובה והחלטתי לעלות לארץ ישראל, ללמוד חצי יום ובחצי השני אמשך לצייר. וכך עשיתי, ציירתי שני ציורים מאד יפים ורצייתי להעמידם למכירה, אבל לפני זה הייתי צריך למסגר את הציורים. נכנסתי לחנות שהם מתעסקים בזה, היו שם בעל ואשה, הראיתי להם את הציורים, וראיתי שאינם מבינים בזה, אבל בכל זאת אמרתי להם שמדובר בציורים מיוחדים ואני צריך מסגרות מיוחדות. הוא הראה לי דוגמאות, והצבעתי על מסגרת מיוחדת. הוא אמר לי שאת זה אין לו בחנות, אלא רק בהזמנה מיוחדת, וזה יהיה מוכן בעוד שישה שבועות. השארתי שם את הציורים, והם שאלו אותי האם אני רוצה פתק, אמרתי להם שאין צורך, יש לי אמון בכם. לאחר שישה שבועות חזרתי לחנות, והציורים עם המסגרות היו מוכנים בתוך קופסא. פתחתי את הקופסא, ואכן הציור עם המסגרת היה מושלם, אבל אני רואה שיש רק ציור אחד. אמרתי להם, מה עם הציור הנוסף? אמרו לי, זה מה שהבאת. אמרתי להם: אני בוודאות הבאתי שני ציורים. אמרו לי: יש לך קבלה? אמרתי לא, האמנתי לכם. אמרו לי, אין לך קבלה, אין לנו מה לעשות, לא זכור לנו כלום. אם יש ציור אחד, סימן שהבאת רק ציור אחד.

על דא ועל הא

העשיר חשב שמא הסכום נמוך מדי, והציע לרופא אלף דולר, אך הלה המשיך בסירונו לקבל תשלום. גם לאחר שהציע חמשת אלפים דולר מיאן הרופא לקבל. אמר לו העשיר: "מימי לא קיבלתי מתנת חינוך, אבקש ממך לנקוב בסכום לתשלום"

בהיכנסנו לשנה החדשה, זה הזמן להודות לה' על חסדיו בשנה החולפת - אבל איך עושים את זה כמו שצריך?

את חושיו בזה. וכפי שביקש דוד המלך כשראה איך שהתנדבו כל הכלל ישראל לבניית המקדש - "ה' אלוקי אברהם יצחק וישראל אבותינו, שמרה זאת לעולם ליצר מחשבות לבב עמך" -

עבודה חשובה מוטלת על אדם הזוכה לראות עין בעין חסד גלוי שהקב"ה גמל עמו, לשמר את רגשי ההודאה כפי שחש בהם בעת קבלת הטובה, ולא לתת ליצר הרע ולזמן להקהות

שהציע חמשת אלפים דולר, מיאן לקחת את הסכום. העשיר ניסה לשכנעו ואמר לו: מימי לא קבלתי מתנת חנים, אבקש ממך לנקוב בסכום לתשלום.

ענה הרופא ואמר: "אם אתה רוצה בדווקא לשלם, אני מבקש דבר אחד - תעצום עיניים ותיזכר באותו רגע בו צעקת 'אי, אני הולך למות'... ואת הסכום שהיית מוכן לשלם באותו רגע, את זה תשלם לי!..."

על האדם לשמר בקרבו את תחושת המצור והמצוק ברגע האמת ולהודות על כך. ובפרט בסיימה של שנה, יתבונן ויעלה על לבבו המאורעות שחוהה השנה הן ברמה האישית והן כחלק מכלל-ישראל. וייכנס לימי הדין מתוך תחושת הודיה על כל הטוב, ובכך יזכה לדבקות בו יתברך וייכתב לשנה טובה ומבורכת בכל מילי דמיטב.

(הגר"צ קוק שליט"א, 'שואלין ודורשין')

שישתמרו המחשבות והתחושות כפי שחוו בעת ההתנדבות הזו (דברי הימים א כט, יח).

מסופר על עשיר אחד שבמהלך סעודה ביום השבת שקיים עם חבר מרעיו נתקעה עצם בגרונו עד שהרגיש שהוא נחנק. הוא צעק מרה: "אוי וי! עוד רגע אני מת"... במהירות הוזעק לשם הרופא היהודי הבכיר שטיפל בו במהירות ובתוך דקות ספורות הצליח לחלץ את העצם מגרונו.

לאחר ששבה אליו רוחו מיד רצה לשלם למיטיבו, אך הרופא אמר לו: אצל יהודים לא מדברים על כסף בשבת. מיד עם צאת השבת התקשר העשיר והציע לו חמש מאות דולר על טיפולו המסור. הרופא הרים ידיו ואמר: אמנם אני עוסק ברפואה, אך מעולם לא לקחתי כסף על הצלת חיים.

העשיר חשב שמא לא היה זה סכום מספיק לדעתו, והציע לשלם אלף דולר, אך הרופא נשאר איתן בסירובו. גם לאחר

פרשת השבוע

בהבזק של רגע, חש כי הוא מסתחרר ממש, היקום כולו כמו סוגר עליו. המחשבה לאמץ בן שהוא בן גילו של בנו ומאותו איזור, החלה להלום בראשו כמכות קורנס. 'ואולי...', ואולי זה באמת בני!'

חיפושי האב אחר בנו האובד והסוף המפתיע והמרגש

דברים שלא עבדו כראוי במהלך השנה החולפת, והיינו רוצים לשנותם לטובה. לכולנו היו נסיונות והתמודדויות, שהיינו רוצים להותיר אותם מאחורינו ולהתחיל שנה חדשה בלעדיהם. כולנו גם יודעים שזה עניין מאוד רציני, הרי 'מי יחיה ומי ימות', מי בקיצו ומי לא בקיצו, הכל נסגר ונחתך עכשיו. בימי ראש השנה נקבע מי יעזוב ומי ייקלט חלילה במחלקות השונות בבתי החולים, מי המינס ירדוף אחריו ומי יתרתו תגדל. זה לא פשוט!

מה נותן לנו את הכח? מנין ליהודי העוז לבוא ביום ראש השנה, להתרכז בתפילה ולבקש מעומק הלב? מנין לנו היכולת לשבת ולחוג את החג בסעודות ובשמחה, מתוך רצון לראותו במלכותו יתברך? על איזה כח נשגב ועוצמתי אנו נשענים בבואנו לשנות את רוע הגזירות, להיטיב את המצב? מהו הכלי שעומד לימיננו בעמידתנו להעתיר לשנה טובה ומתוקה?!

התשובה היא, שיש רגע שמחולל את המהפך, רגע שמרגיע. יש לנו כח מיוחד, קסם ייחודי, בעזרתו ובכוחו אנו פועלים ביום הגדול הזה, בעוצמתו ובגבורתו אנו נידונים ברחמים וזוכים לחיים בעזרת ה'. זהו רגע חד שנות, בו הציבור כולו עוצר את נשימתו, עוצם את עיניו, מתרכז בכוונה גדולה, ומעיניים לא מעטות זולגות דמעות. זהו רגע שכל באי עולם נכספים לו, רגע מכוון לשנה החדשה...

הרגע הזה, הוא הרגע בו בעל התוקע ניגש אל השופר, עיניו

הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

תקעו בחודש שופר!

הנה כבר מגיע הרגע הגדול, ניצב בפנינו במלוא יופיו והדרו. האוירה החגיגית אפופה הילת קודש, הלבבות מוכנים לקראת המעמד הנשגב. עם סיומו של חודש הרחמים, אנו נרגשים לקבל את פני השנה החדשה, להמליך את בורא העולם עלינו מתוך ציפיה וכמיהה לראות במלכותו במו עינינו.

המחזורים המהודרים לראש השנה כבר הורדו מהמדף, ואנו מציצים בין דפיהם בהתרגשות ובשקיקה. נעימות החג, המנגינות הנלוות לקדיש ול'כתר', ל'ברכו' ולפיוטים, ההכרזה שעוצרת נשימה כל שנה מחדש 'המלך', כל אלה כבר ממלאות את נפשנו, מניעות כל נים בנשמה היהודית הנכספת.

ראש השנה, מעצם טיבו של יום, כולל בתוכו מגוון רחב של מוטיבים ומשמעויות, שכולם יחד מתכנסים ליצירה מופלאה אחת שנקראת - 'ראש השנה'. ביום הגדול הזה אנו מאחלים זה לזה להתברך בשנה טובה, מרבים אהבה, אחווה ורעות. זהו יום של תפילה מתוך השתפכות הנפש וגעגוע לחיים בצילו של אבא שבשמים, וגם יום בו הוא מתגלה אלינו במלוא אהבתו וחדוות עוזו. לצד זאת, זהו יום של דין, בו כולנו עוברים לפניו כבני מרון, כל מעשינו נבחנים ונבדקים, ומי יאמר זיכיתי לבי...

ימי ראש השנה הינם ימי דין, לצד תקווה גדולה. לכולנו יש

לרפואת הנפש באוניברסיטה פלונית נחשבת, וכעת החליט לנסות ולהשלים את חוק לימודיו כדי להפוך לרופא מן המניין.

אך הפסקת לימודי הרפואה שלו עקב המלחמה, היתה רק הזעירה שבכאביו. הוא היה אב צעיר, שהופרד מרעייתו ובנו יחידו ב'סלקציה' הידועה לשמצה. הואיל וכוחותיו היו במותניו נבחר לעבודה מייגעת במחנות העבודה, ואילו רעייתו ובנו שולחו למשרפות ברכבות המוות. היטב זכר את בני משפחתו, הוריו, רעייתו, בנו היחיד והיקר - ממנו נפרד כשהיה בן 10 בסך הכל, כשהנאצים ימ"ש סימנו לבן שמאלה. באותו רגע נפרדו דרכיהם, הם נעקדו על קדושת ה', והוא נותר בעולם...

כעת, משהחל לשקם את חייו, שאף תחילה לשוב ללימודי הרפואה. הוא התקבל ללימודים באוניברסיטה יוקרתית, ועד מהרה נשלח לבית חולים פסיכיאטרי קרוב להתמחות במקצוע. עם הגיעו לבית החולים, גילה כי המקום הומה בניצולי המלחמה המנסים לשקם את חייהם ההרוסים, והוא ראה שליחות לסייע להם להתמודד עם אימי המלחמה ולהשתקם.

יוצא דופן במיוחד היה נער צעיר כבן 15, ששבה את לבו. הוא היה נער פולני, שלפי המופיע בתיק הרפואי שלו - התגורר בסביבת וורשא, ובמשך שנים נדד מכאן לשם, וניצל בנס מאימי המלחמה. כעת הוא אושפז בבית החולים בעקבות מצבו הנפשי הקשה, ולמרבחה הצער לא נראה כי יש בו רצון להתרפא, הוא כה שבור, נפשו מרוסקת, הוא שב וממלמל כל העת כי לא נותר לו איש בעולם, ולכן אין לו תקווה לשוב לחיים נורמלים...

דווקא הנער הזה תפס את תשומת לבו במיוחד. אולי בשל סיפורו האישי כמי ששרד בתנאים לא תנאים, אולי בגין גילו התואם להפליא לגילו של בנו שנשלח למשרפות, אולי בגלל שהוא בן אותו מחוז - מחוז וורשא. כך או כך, הרופא החליט בלבו לאמץ את הצלת בריאותו של הנער הזה, לעשות הכל על מנת להושיעו. 'ומי יודע', הרהר, 'אולי באמת לכשיבריאה הנער, אאמץ אותו לבן תחת בני שנעקד על קידוש השם...'

ובהבזק של רגע, חש כי הוא מסתחרר ממש, היקום כולו כמו סוגר עליו. המחשבה לאמץ בן שהוא בן גילו של בנו ומאותו איזור, החלה להלום בראשו כמכות קורנס. 'ואולי...', ואולי זה באמת בני!' - חשב לרגע, ומיד הדף את המחשבה המוזרה הזו: 'הלא בני נרצח בידי הנאצים, נשלח ממני היישר למשרפות. מה הסיכוי שנוותר בחיים? - אפס מאופס!'

ובכל זאת, המחשבה הזו לא נתנה לו מנוח. באותו לילה התהפך על משכבו, מנסה לחשוב אולי יש גרעין של אמת בהרהור שלפת והחריד אותו כל כך. כשקרני שמש ראשונות נראו בשמים, נזכר כי לבנו היה כתם לידה קטן מתחת זרועו השמאלית. 'אם רצוני להיות רגוע' - הרהר, 'מה יותר פשוט מלבוא לבית החולים, ולבדוק. אם יש לנער כתם - סימן שהוא בני. ואם לאו - אוכל להירגע ולהשיב את המנוחה לנפשי!'

בהחלטה נחושה זו הצליח לעצום עיניו לכמה שעות בודדות, ובשעת בוקר מוקדמת כבר התייצב בבית החולים. הוא קרא לנער

נעצמות בדבקות, וכל הציבור עומד בשקט ובדומיה, ואז נשמע קול השופר. זהו רגע שלא ניתן לתאר, השילוב בין החרדה האופפת, הרגשות המציפים, הדבקות הנוגעת, התרוממות הרוח והלב לאבא שבשמים. הרגע הזה - הוא רגע המהפך, הוא הרגע שהופך את הדין לרחמים.

כי שעת הדין בראש השנה, היא רגע לא פשוט. לא עבור בן האנוש המצוי, ולא עבור כל ברואי עולם. זהו רגע בו הכל נשפט, הפרט והכלל, הרוחניות והגשמיות. הרגע הזה - הוא רגע של אש של דין, פחד אלוקים. בשעת הדין - מגלה בעל ה'יערות דבש' סוד מכבשונו של מעלה, בוערת אש להבה עוצמתית וחזקה בשמים, ובחסותה משתררת אימה של ממש על כל ברואי עולם, ואף על מלאכי השרת בעצמם...

ואז נשמע קול תקיעת השופר. קול נעימה דקה, חלקה ושבורה, תרועה ויבבה. זהו קול ייחודי שיש בו רחמים וחסדים, קול שמזכיר את אילו של יצחק אבינו, והוא הקול שמנמיך את גובה הלהבות ומכבה את האש. השופר הוא כמו 'מטף כיבוי' על להבות הדין, הוא מפזר רוח של חסד, משרה בשמים אווירה של רחמים.

עם הישמע קול השופר, משתררת רגיעה יחסית בין מלאכי השרת, בידועם כי בני ישראל הוציאו את הנשק שלהם משנים קדמוניות, כיבו את הלהבות, והעניקו למידת הרחמים את היכולת והעוצמה לכבוש ולשלט במידת הדין. אז הם פוצחים בשירת 'אשרי העם יודעי תרועה' - כי אכן, אשרי העם שיש לו כלי כה עוצמתי וחזק, כלי שמכבה את הלהבות הדין ומפעיל את מידת הרחמים השמימית.

וכדי שהכלי הזה יעבוד טוב, נחוץ שנזכור כי אחת הסיבות לתקיעת השופר - היא העובדה שהוא מחריד את הלב, מעורר רגשות חרטה. כדי שנוכל באמת לכבות את הלהבות הדין, כדי שנוכל באמת לעורר רחמי שמים ולזכות בשנה טובה - כדאי שנתכונן לרגע הזה, נתבונן בעוצמתו הייחודית, כדי שברגע בו תיתקע התקיעה - רגשות החרטה שבנו יצופו ונצל אותו עד תום - לתשובה שלימה מעומק הלב, לחרטה אמיתית, וליציאה לדרך רוחנית חדשה ומרוממת.

כשיישמע קול השופר - זהו כבר הרגע בו שערי שמים נפתחו. וככל שנתכונן לרגע הזה, ככל שנחזור בתשובה ונפשפש במעשינו לקראת הרגע הזה, ככל שנחליט היכן אנו רוצים להשתנות ואלו דברים נשפר השנה - כך נזכה שרגע תקיעת השופר ייחרט בליבנו, ויותר בנו חותם של קרבת אלוקים לכל השנה הבעל"ט!

מנגינה עתיקה שחיברה לבבות...

היה זה עת נדמו תופי המלחמה, עת השתרר השקט לאחר השואה האיומה. אודים מוצלים מאש ופליטי חרב ששרדו את הנוראה שבמלחמות החלו לנסות לשקם את חייהם, מחפשים מנוח לכף רגלם ונקודת התחלה לחיים חדשים. אחד מהם היה יהודי מוורשא בירת פולין, שהמלחמה החלה כשהיה סטודנט

לבדיקה, וביקש ממנו להניף את זרועו השמאלית אל על - - -

הרופא התעלף!

הכתם היה שם. עגול, ברור, בהיר. אין עוד מקום לספק, אין מקום לדימונים. מסתבר שבנו שרד את אימי המלחמה, והנה הוא כאן - ניצב לפניו!

דקות ארוכות חלפו עד שהתאושש האב - הרופא מעלפנונו, כשכל צוות בית החולים מנסה להבין מה גרם לו למערבולת רגשית כה חזקה. הוא התקשה לדבר, וככל שכוחותיו שבו אליו - יצאו מפיו שברירי משפטים ורסיסי מידע, שהצוות הרפואי השלימים לכדי יריעה וידיעה אחת: הנער המטופל כאן כל כך הרבה זמן, הנער שלא ברור למה הוא חולה בכל כך הרבה מחלות, הנער שאיש לא ידע מי הם בני משפחתו - הוא הוא בנו של הרופא שטיפל בו במסירות!

כשהרופא החל להתאושש, קרב אל הנער וחייב אותו בחום, 'הלא אתה בני יקירי, מחמד עיני!' - קרא בהתרגשות אין קץ, מתרפק על הנער באהבת אב טבעית. אך דווקא עכשיו - הקשה הנער את עורפו, הדף מעליו את הרופא, וצעק בקול לא לו: 'אל תספר לי סיפורים', - צווח, 'כל בני משפחתי נכחדו בשואה. אין זאת אלא שהחלטתם להתפטר ממני בכל מחיר! הוריי ובני משפחתי נפטרו כולם, השם יקום דמם. אתה כבר בדקת אותי עשרות פעמים בחיי, ואתה מכיר היטב כל נמש וכל יבלת, כל שומא וכל כתם לידה. אני לא קונה את ההצגה הזאת!' - קבע הנער, ושב למיטת חוליו...

אך עבור הרופא, היה הדבר ברור ונהיר. הוא חייב למצוא מסילות ללב בנו יקירו, המחשבה שמצא את בנו אך הוא מתכחש אליו - דקרה את לבו, פצעה את נפשו. הוא החל לחשוב איך יוכיח לבנו שהוא אביו, ניסה להבין באלו כלים יצליח לכבוש את לבו של הבן, שמתכחש בתוקף לעובדה שאביו נותר חי...

לא ניתן לתאר את סאת הצער והיגון שעבר האב באותם ימים קשים. שנים של פרידה מהבן נסגרו במפגש מטלטל, אך הבן פשוט מתכחש לזה, מסרב להכיר בעובדה שאביו עמו! איך יצליח האב לשוב לחוש כי בנו מחמדו חזר אליו, איך יצליח הבן לשוב ולחדש אהבת אב כקדם?

ואז, ברגע של הברקה, החליט הרופא כי יזמין את הנער לביתו בערב שבת, ואז יוציא לפועל תוכנית מרגשת במיוחד, שלבטח תמיס את לב בנו. ואכן, בערב השבת הקרובה הגיע הנער לבית אביו, ולאחר שכיבדו במאכל ובמשקה, הושיבו לצידו, ופתח בנעימה עתיקה בקול נרגש:

'שיר השירים אשר לשלמה' - - -

כשמוע הנער את ארבע המילים הללו, באותה נעימה שהרטיטה את לבו בימי קדם, זע לבו. הלא הוא זוכר היטב כי כשהיה ילד היה אביו משורר את השיר הזה, הוא זוכר היטב את המילים, את המנגינה, את התווים, את הטונים, הם נחרטו בזכרונו ועתה צפו ועלו...

דמעות עולות בזוויות עיניו של הבן, עיניהם של האב והבן מתערבלות, ראשיהם מתנועעים ברעד, והם ממשיכים באותה נעימה כובשת, שזכורה לשניהם משנים קדמוניות, וקולם הולך וגובר, המנגינה הולכת ומהדקת את הקשר ביניהם...

זהו, ליותר מזה הם לא היו זקוקים, ההוכחה היתה ברורה, חדה, חותכת. האב והבן מתנפלים זה על זה בחיבוק, ליבם גואה בהתרגשות וכל גופם רוטט בהמיה. בעזרתה של נעימה אחת, שב לב האב על בנו ולב הבן על אביו, ואז התרחש מהפך לא צפוי: מאותו רגע הנער הבריא לחלוטין. לא עוד מחלות, לא עוד בעיות. הנער פשוט הפך בריא כאחד האדם. מסתבר שמה שהוביל את כל מחלותיו - היה ניתוקו מאביו. משעה שמצא את אביו באמצעות הנעימה המרגשת - שבו אליו כוחותיו והוא הבריא לחלוטין!

והרגע הזה, בו נעימה מרגשת כובשת ומבריאה את כל הבעיות, הוא הרגע העובר על כולנו בהישמע קול השופר. הן במשך כל ימות השנה, אנו עוברים התמודדויות רבות ונסיגות קשים, תחושות לא טובות, דברים שלא הולכים כמו שרצינו. המתח גואה עם כל בדיקה רפואית, שיחה מהמלמד של הבן, טלפון ממנהל הבנק, והריחוק מאבא שבשמים מוביל לכך שאנו מתקשים להילחם עם היצר העומד עלינו, עלולים להיכשל שוב ושוב, טרודים בלי שימת לב אל הנשמה הפועמת בקרבנו.

ואז מגיע רגע אחד, רגע של תקיעת שופר. נעימה מרגשת שנושאת בחובה את הקשר העוצמתי והחזק שבין בני ישראל לאביהם שבשמים. והמנגינה הזו של השופר - משילה מעלינו ברגע אחד את כל הכיסויים המעביים על ליבנו, ופותחת לנו את השער לקירבה אמיתית עם אבא שבשמים, לקשר קרוב אתו שיציף בנו את רגשות החרטה הנכספים, לרגע של חיבור מהותי וכובש שטרם חשנו כמוהו!

זוהי אותה נעימה שמלווה אותנו מימי קדם, מאז שהיהודי הראשון עקד את בנו היחיד על המזבח, והטמיע את נעימתו של השופר בעומק לבו של כל יהודי. זוהי אותה נעימה שמאפשרת לנו לשנות את דרכנו, לחטא את ליבנו, לזכך את נפשנו. זהו כוחו של השופר - יש בו את אותה מנגינה, אותו קסם, אותו כח עוצמתי שמציף את עינינו בדמעות ואת ליבנו ברצון טוב וכיסופים להתקרב לאבא, בהשתוקקות אמיתית לחיות בצילו.

צריך רק לנצל את ההזדמנות ולהתקרב באמת, להתרפק על אבא שבשמים באהבה. ככל שנצל את הרגעים הללו לשוב בתשובה, ככל שנתפוס את הנעימה הכובשת הזו ועל גליה נינשא בדרכנו לאבא, ככל שנעניק לרגע תקיעת השופר את היכולת לשנות אותנו, לרומם אותנו, לשפר אותנו - כך נזכה שהשופר יחולל באמת את המהפך הרצוי, ויביא אותנו לחיקו של אבא שבשמים באהבה אין קץ, מתוך קירבת אלוקים מורגשת, שתלווה אותנו לכל השנה הבעל"ט!

כיצד מנצלים כל רגע?

יום ראש השנה, בבית מדרשו של הרב מבריסק, הגאון רבי

כך נזכה להתברך בכתיבה וחתימה טובה ושנה טובה ומתוקה!

סגולה בדוקה ליום הדין

יום ראש השנה, הוא יום בו כולנו נמצאים תחת אימת הדין. כולנו מחפשים עצות ודרכים להיטיב את גזר דיננו, ליזכות בשנה טובה ומבורכת. הנה עצה טובה אחת, סגולה יקרה שגילה הגאון רבי שלמה קלוגר זצ"ל בספרו 'חכמת שלמה', וכך הוא חושף:

כדי שניגזר ביום הזה לטובה ולברכה, עלינו להאמין ולבטוח שבאמת ייגזר בו גזר דיננו לטובה. אנו צריכים לחשוב ולהאמין שבוודאי ניכתב לטובה. המחשבה הזו והאמונה הזו - זה מה שיביא לנו באמת שנה טובה ומתוקה. לכן אנו אוכלים את הסימנים בראש השנה ומלווים אותם בתפילות לשנה טובה, כדי להגביר את האמונה והחשיבה הטובה על השנה הבעל"ט.

ולכן, בראש השנה בבוקר, לאחר תפילת שחרית, כדאי לומר בפה מלא: 'כל מה שעביד רחמנא לטב עביד, גם זו לטובה' - כל מה שעושה הבורא - הוא לטובה. אם נחשוב כך, אם נאמין כך - זו סגולה כבירה שאכן כך יהיה, כל השנה הבאה תהיה טובה ומבורכת!

הבה ננצל את הכלי הזה, כל כך קל ופשוט. כמה מילים והחלטה נחושה, מתוך הבנה מעמיקה שבורא עולם מביא עלינו רק טוב, רק חסדים. כך נזכה לקבל את פני השנה החדשה בחשיבה חיובית טובה, והיא אכן תהיה שנה טובה ומלאה אור!

יצחק זאב סולובייצ'יק זצ"ל. מקורביו כבר הורגלו בכך, אך אורחים שזו להם השנה הראשונה - הופתעו לגלות כי הגאון הגדול, רבן של ישראל, עוסק בכל רגע פנוי לאורך כל היום באמירת תהלים. 'והלא כבוד הרב יכול לעסוק בסוגיות תמורות בגמרא בעיון ובעמקות. מדוע הרב עוסק כל היום כולו אך ורק באמירת תהלים?' - שאלו הגאון מחרקוב זצ"ל.

השיבו הרב מבריסק: 'ראה נא. בראש השנה, העולם כולו מתאפס, כל יצורי אנוש חוזרים לרגעי הבראשית, בהם אין להם לא עושר ולא נכסים, אפס ידיעות ואפס אמצעים. באותם רגעים - כל אחד מחפש להתחיל לרכוש לעצמו ידע חדש, להתחיל לקנות נכסים חדשים, ולפיכך - גם אני בצעירותי הייתי עוסק בתורה במשך ימי ראש השנה, כדי לקנות נכסים תורניים חדשים בשנה החדשה.

אחר כך גיליתי, שלמעשה, תוך כדי העיסוק בתורה מתבזבזים רגעים קטנים, זעיר פה וזעיר שם. פעמים אני צריך לדפדף, או לקום מהכסא להביא ספר. לפעמים שואלים אותי שאלות, ואז אני ממתין לרגע. אך ביום ראש השנה אין רגע לבזבז, אי אפשר לוותר על אף שניה, וזה אפשרי רק באמירה רציפה של תהלים, בלי לאבד אף רגע!

כי ביום ראש השנה - אין רגע דל. אנו ניצבים בפני 48 שעות גורליות, קריטיות ביותר. הבה ננצל אותן בכל כוחנו, נתפלל מעומק הלב, נשוב בתשובה, נאמר פרקי תהלים תוך ניצול כל רגע.

פנינים מגדולי ישראל

הנחתי לידו את הכיסא והפטרתי כבדרך אגב: "ראש הישיבה, יש כאן כיסא לשבת!", ונעלמתי בתוך ההמון. אחרי כמה דקות אני שומע שאומרים: "הרב הוטנר מחפש את מי שהביא לו את הכיסא". נבהלתי...

פנינים מגדולי ישראל בענין הכרת הטוב

רבי יחזקאל בחדרו, והרצה בפני שיחה שלימה, כדי להכיר לי טובה. אני מצטער", הוסיף פעם אבא ואמר, "מדוע לא התיישבתי לאחר השיחה לחרוט את תמציתה על גבי הכתב. הרי היא כל כך השפיעה עלי לטובה באותה תקופה..."

היתה לי פעם הזכות ללוות את עמוד ההוראה, מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל בסיום תפילתו, ואחד מן המתפללים האיץ בנכדו שייך ויאחוז בידו של רבי שלמה זלמן לסייע בידו. לאחר כמה דקות, עזב רבי שלמה זלמן את ידו והעבירה לילד אחר מן המתפללים, ואז פנה לסבו של אותו נכד, ואמר לו בנימה של התנצלות: "איני ממשיך להיתמך בנכדך החביב - משום שילד הזה יש קביעות שבועית לסייע לי בדרך, ויש לי

מספר הגאון רבי אליעזר טורק שליט"א: לפני כשבועים שנה, בעת שהיה המשגיח הגאון הצדיק רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל מגיע מתל-אביב לבני-ברק, במשך תקופה קצרה הוא התאכסן בדירה של הורי ברחוב 'אברהם' בבני ברק, שהיתה דירת חדר אחד. הורי ששהו אז בבית הסבא רבי דוד שלזינגר זצ"ל בתל-אביב, העניקו את דירתם למשגיח ולמשפחתו בשמחה מבלי שהמשגיח יידע מיהו בעל-הבית שאירחו.

כעבור תקופה נודע למשגיח כי אבא הוא המארח, וקרא לו והציע לו תשלום על תקופת שהותו בדירה. כמובן שאבא התנגד בכל תוקף להצעה. אז שאלו המשגיח: "ובכל זאת במה אשיב לך גמול על החסד שעשית עמי?", ואבא השיב: "אולי יאות המשגיח לומר לי שיחה באופן פרטי?", והמשגיח נענה ברצון לבקשתו. "כך במשך שעתיים רצופות", סיפר אבא לימים, "ישב עימי

היסודית של הרמח"ל: 'והנה אין לך אדם באיזה מצב שימצא, אם עני ואם עשיר, אם בריא ואם חולה, שלא יראה נפלאות וטובות רבות במצבו'.

ובענין זה מספר הרב טורק שליט"א: שמעתי סיפור מעניין ממקור ראשון, על בן תורה שכל חייו חי בדחקות נוראה ובקושי הצליח לכלכל את בני משפחתו, ועם כל זה הוא היה תמיד מלא שמחה ופיו רוחש שבח והודאה לבוראו. ויהי היום, ואותו יהודי ערך ברית מילה לבנו הנולד לו במזל טוב, ובשמחת הברית נכח מאיזושהי סיבה גביר גדול ומפורסם, אשר לו נכסים רבים.

אותו עשיר כובד לשאת דברים בשמחה, ומכיוון שהיה זה בתקופה של חודש אלול, דיבר על הצרות שעברנו השנה, וכמה דברים לא טובים שקרו, וצריך להתפלל ש'תכלה שנה וקללותיה', וכן הלאה והלאה.

אחריו נשא דברים בעל הברית, והלה אמר בכזו פשטות וכנות: "איני יודע על מה הוא מדבר... הכל מלא וגדוש בחסד השם, ואני יודע ש'תכלה שנה וקללותיה' זה מטבע לשון שקבעו חז"ל, אבל אין הכי נמי שהלשון קשה לי... הכל טוב, הכל מבורך!... הרי עברה עלינו שנה כל כך טובה ומלאה בחסדים..."

העשיר היה בהלם, ולאחר השמחה ניגש לבעל הברית ושאלו: "כיצד יתכן שאני, שחי בטובו של עולם, רואה שחורות, ואילו אתה שחי בעוני ודחקות, פיך מלא שבח, הודאה ושמחה?!"

אמר לו בעל הברית: "אומר לך: לפני שנה לקראת הימים הנוראים קיבלנו על עצמנו, אני ואשתי, קבלה טובה: לכתוב בכל יום במחברת מיוחדת שני חסדים שהקדוש ברוך הוא עשה עמנו באותו יום, ואכן כך עשינו יום יום חוק ולא יעבור. אמש לקראת סוף השנה, הוצאתי את המחברת, והתחלתי לקרוא שורה אחרי שורה, ולפני נגלו שבע מאות ושלושים חסדים הכתובים בה בצפיפות בזה אחר זה. אילו היית מעיין במחברת הזאת, גם אתה לא היית מבין מה שייך לומר 'תכלה שנה וקללותיה', הלוא השם יתברך העניק לנו שנה כה נפלאה, מוקפת בטובה!..."

הכרת הטוב מתחילה בעצם בהתבוננות פשוטה. לא להתלונן כל הזמן על מה שאין, אלא לשים לב לדברים הטובים, שוב ושוב ושוב. אמנם נושא זה חשוב מאד במהלך כל השנה, אבל לפני ימי הדין חשיבותו כפולה ומכופלת. שכן כבר כתב המגיד מדובנא זצ"ל כי 'אין דבר הממהר נתינה מאתו יתברך כמו הודאה', ואם חפצים אנו לזכות בשנה טובה ומתוקה, מוטב שנדע ונפנים גודל חשיבות עניין ההודאה והכרת הטוב.

(מתוך 'אוצרותיהם אמלא', הובא בגיליון 'פרפרת')

ועוד 'בדידי הווה עובדא'. כמדומה בשנת תש"מ, במעמד בשכונת מטרסדורף בירושלים... המעמד התארך, הציבור היה גדול, ולפתע אני מבחין בין כל הדוחק וההמולה בדמותו של הגאון רבי יצחק הוטנר זצ"ל, בעל ה'פחד יצחק', מלפנים ראש ישיבת 'רבינו חיים ברלין' בארצות-הברית, עומד עם שאר האנשים כאחד האדם.

נחרדתי למראה, שכן רבי יצחק - מלבד היותו מזקני גדולי הדור - גם לא היה אז באיתנו, וניכר היה עליו שהוא מתקשה לעמוד זמן כה ממושך. שינסתי מותניים, חיפשתי פה ושם, ולבסוף מצאתי איזה כיסא פשוט - לא משהו מפואר מידי, אבל יציב על ארבע רגליים. הנחתי את הכיסא לידו, והפטרתי כבדרך אגב: "ראש הישיבה, יש כאן כיסא לשבת!", ונעלמתי בתוך ההמון. אחרי כמה דקות אני שומע שאומרים: "הרב הוטנר מחפש את מי שהביא לו את הכיסא". נבהלתי ותמהתי מה אירע, אך אנשים רק אמרו לי שראש הישיבה קורא לי. ניגשתי אליו, ורבי יצחק אמר לי כך: "בכזה מעמד להביא כיסא, ודאי זה לא בא בקלות, מן הסתם הסתובבת וחיפשתי".

שתקתי במבוכה, והוא פירש את שתיקתי כהודאה: "לכן, ראשית אני רוצה לבקש ממך סליחה, על כך שלא הודיתי לך קודם, וכעת אני באמת אומר לך תודה!..."

דודי הגאון רבי שמחה שלמה לוי זצ"ל, ראש ישיבת 'נאות אריה', סיפר כי פעם הוא נכנס לבקר את הגאון הגדול רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל, מראשי ישיבת טשעבין, ואחד הנוכחים הביא לאורח כוס תה.

רבי שמחה שלמה לא היה מעוניין לשתות, אך רבי אברהם פנה ואמר לו: "אין זה מן הראוי לסרב... מכיון שהתלמיד רצה להגיש לך תה ולעשות עמך חסד, בסירובך אתה מאכזב אותו, ומזלזל כביכול בטרחתו - ויש בזה חוסר הכרת הטוב למעשיו..."

אם עד עתה דברנו על הכרת הטוב כלפי הזולת, הרי ודאי שבאותה מידה - לכה"פ - צריך אדם להרגיש את הכרת הטוב כלפי הקב"ה. בענין זה, יש לחרוט על לוח ליבנו את אמרתו

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הגאון רבי ישראל ברזובסקי שליט"א

רב הדסידי סלונים רב שכונת הגפן ביהר מגיד שיעור ב'דף היומי בהלכה'

המספר לשה"ר ונהנה מהשפלת האחר הוא מחוסר סיפוק נפשי בחיים. החפץ חיים, היינו שיש לו רצון לתוכן וסיפוק בחיים וזאת ע"י לימוד ההלכה בידע ועיון והתנהגות בכל אורח חייו לפי ההלכה, במילא אינו רוצה להרע לעצמו ולהיטבץ בלשון הרע ולהשקות שרשי השנאה. 'המשנה ברורה' זה הדרך להחפץ חיים להשמר מלשה"ר.

ביומא דהלולא של מרנא 'החפץ חיים' כ"ד אלול מצטרפים ללימוד 'הדף היומי בהלכה' במשנ"ב בקבלה טובה לימים הנוראים

הגאון הרב יצחק אזרחי שליט"א

מראשי ישיבת מיר ומג"ש בדף היומי בהלכה

צריך לחיות במצוות ובתורה לא מספיק שעושה, צריך לחיות! ולימוד ההלכות ב'משנה ברורה' - זה החיות של האדם, לחיות במצוות, וזה מרומם את האדם והוא זוכה לחיים אחרים.

ביומא דהלולא של מרנא 'החפץ חיים' כ"ד אלול מצטרפים ללימוד 'הדף היומי בהלכה' במשנ"ב בקבלה טובה לימים הנוראים

לקבלת לוח 'הדף היומי בהלכה' להצטרפות לתוכניות 'דרשו':
0 2 - 5 6 0 9 0 0 0

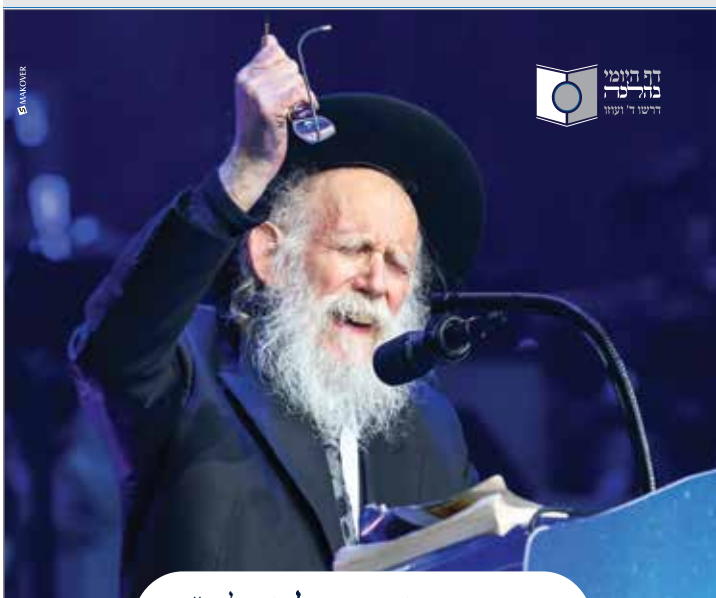
כל השנה הלכות בכל יום ניצול מהפורענויות

0723809292
תכנית שמען מיוחדת המוללת דברי חיוק מגדולי ישראל ושירי התעוררות

לקבלת לוח 'הדף היומי בהלכה' להצטרפות לתוכניות 'דרשו':
0 2 - 5 6 0 9 0 0 0

כל השנה הלכות בכל יום ניצול מהפורענויות

0723809292
תכנית שמען מיוחדת המוללת דברי חיוק מגדולי ישראל ושירי התעוררות

הגאון רבי רבי שמעון גלאי שליט"א

רב קהילת חניכי הישיבות שיטון ה' ומגיד שיעור ב'דף היומי בהלכה'

עלינו להתחזק וכל אחד ואחד יוסיף בימים האלה חיוק בלימוד 'המשנה ברורה', ובוה אנחנו נגרום נחת רוח להקב"ה ותועלת גדולה לנשמת ה'חפץ חיים'. וודאי 'החפץ חיים' ימליץ יושר על כולנו לשנה טובה וכתמיבה וחתימה טובה.

ביומא דהלולא של מרנא 'החפץ חיים' כ"ד אלול מצטרפים ללימוד 'הדף היומי בהלכה' במשנ"ב בקבלה טובה לימים הנוראים

הגאון רבי יהושע ברכץ שליט"א

ראש כולל עין חיים, רב קהילת יוצאי צרפת, ומג"ש ב'דף היומי בהלכה'

בזמן היותו ב'גשה"ק ישיבת "חכמי צרפת" למדתי חברותא עם הגה"צ רבי יצחק וייל שליט"א ב'משנה ברורה', ולפתע הגיע מורתו רה"י הגה"צ רבי חיים יצחק חייקין זצוק"ל תלמידו של מרן הח"ח זיע"א, ואמר לנו: 'צריך לדעת שכל מי שיועד את 'המשנה ברורה' עם הביאו"ה והשעה"צ הריהו 'חפצא של ת"ח'.

ביומא דהלולא של מרנא 'החפץ חיים' כ"ד אלול מצטרפים ללימוד 'הדף היומי בהלכה' במשנ"ב בקבלה טובה לימים הנוראים

לקבלת לוח 'הדף היומי בהלכה' להצטרפות לתוכניות 'דרשו':
0 2 - 5 6 0 9 0 0 0

כל השנה הלכות בכל יום ניצול מהפורענויות

0723809292
תכנית שמען מיוחדת המוללת דברי חיוק מגדולי ישראל ושירי התעוררות

לקבלת לוח 'הדף היומי בהלכה' להצטרפות לתוכניות 'דרשו':
0 2 - 5 6 0 9 0 0 0

כל השנה הלכות בכל יום ניצול מהפורענויות

0723809292
תכנית שמען מיוחדת המוללת דברי חיוק מגדולי ישראל ושירי התעוררות

בבוקרו של ראש השנה הגיע המתפלל לבית הכנסת, ומגלה שאדם לא מוכר התיישב על מקומו - מקום יקר במיוחד, אותו רכש תמורת 1500 שקלים טבין ותקילין...

המרוויחים והמפסידים: הגר"י זילברשטיין שליט"א מספר על שני מקרים של ויתור אצילי, ולעומתם על מקרה מצער שהסתיים אחרת...

דמיטב, והרעיף עליו איחולים עד בלי די. לעומת זאת, נספר על מקרה שהגיע לאוזנינו מרופא בכיר שהיה בראש השנה בתורנות בבית החולים, וכיון שהיו לו כמה דקות פנויות נכנס לבית כנסת פלוני, והתיישב במקום כלשהו, כדי להספיק להתפלל קצת עם הציבור, ולשמוע קדיש וקדושה. רופא זה לא היה שומר מצוות, אבל בראש השנה ביקש לספוג קמעה מקדושתו של בית הכנסת.

לא עברו כמה דקות, והאדם שרכש את המקום ביקש מהרופא לפנות את הכסא... הרופא הוא אמר לי שבאותו רגע החליט שיותר הוא לא נכנס לבית כנסת!!!

כמה ביש-מזל המתפלל הוא שביקש מהרופא לפנות את המקום! הרי מעתה ואילך ברור שדרכו לא תצלח בחיים, וגורלו יעלה קמשונים וחרולים. שכן, היה עליו לשאול לזהותו של מי שהתיישב על מקומו, וכשהיה שומע שמדובר ברופא נכבד, היה עליו להציע לו מקום חלופי. וכיון שעשה זאת בדרך נלוזה, ולא ויתר, הפסיד.

ובואו נשמע על ויתור נוסף, שגרר אחריו התחרשות פלאית. המעשה - המופיע בספרי מכובדנו הרה"ג רבי ארז חזני - התרחש בחנות לממכר אופניים כשבעל-הבית קיבל לעבודה אדם נכה, שיעמוד מול הלקוחות. לאדם ההוא הייתה התייחסות לבבית לכל לקוח, ולמרות נכות-הגוף שלו התפרסם כבעל גישה נוחה ומפוייסת לכל אדם באשר הוא. ואכן, מיד עם כניסתו לעבודה, משך האיש ההוא לקוחות רבים, שנהנו מעצם השיחה איתו, ולבסוף גם רכשו אופניים.

ויהי היום נכנס לחנות לקוח שביקש לרכוש אופניים חשמליים. המוכר התייחס אליו כראוי, הציג בפניו את האפשרויות השונות, ולבסוף הוחלט על זוג אופניים שמחירים היה כמה אלפי שקלים, שהתאימו לדרישותיו. הלקוח ביקש 'לעשות סיבוב' על האופניים כדי לבדוק אם הכל בסדר, ומשקיבל את הרשות לכך, ברח עם הסחורה, ולא שב לחנות.

אם המוכר לא היה נכה, יתכן שהיה רודף אחריו, ומשיגו, אך כיוון שהיה נכה לא היה מסוגל לעשות זאת. כך ברח הגנב, ולא נראה יותר באזור, ולחנות נגרם נזק כספי רב.

בעל הבית של החנות, והמוכר, הגיעו לדין תורה אצלנו, וצריך לשמוע על מה התווכחו התובע והנתבע... בניגוד לכל המקרים האחרים, שכל אחד טוען 'כולה שלי', הפעם הוויכוח היה הפוך

מעשה שהיה בבית כנסת אחד, שם נמכרים מקומות התפילה לימים הנוראים לפי איכותם, דהיינו, כמה שהמקום קרוב יותר לבימה שבה תוקעים, ולהיכל-הקודש עליו נושא המרא דאתרא את דרשתו - המחיר עולה ועולה.

אחד המתפללים, ברצותו לשמוע היטב את התקיעות ואת דברי הרב, רכש מקום יקר שעלותו הגיעה לאלף וחמש מאות שקלים. והנה בבוקרו של ראש השנה הוא מגיע לבית הכנסת, ומגלה שאדם לא מוכר התיישב על מקומו. היה זה מן הסתם אחד האורחים שנקלע לבית כנסת זה, וחיפש מקום לשבת, והחליט דווקא המקום הטוב ביותר שנרכש בסכום כסף כה גבוה, מתאים לו...

המתפלל שרכש את המקום בא אלינו, ושאל מה עליו לעשות. מחד גיסא, אמר, אני יודע שהיום הוא יום -דין, ובשמים מצפים לראות כיצד אתנהג עם הזולת, אבל מאידך גיסא, אני מרגיש שהלב שלי חלש כדי לסבול דבר כזה! עד שרכשתי לי מקום כל-כך טוב, ושילמתי עליו במלוא הונו, והנה מגיע אדם זר ולוקח לי את המקום הזה. כיצד אתגבר על עצמי? - שאל האיש.

השבתי לו מתוך ציטוט מילות הפסוק 'ומל ה' אלוקיך את לבבך ואת לבב זרעך' וכו', שהן כידוע ראשי-תיבות אלול. הרי זה עתה סיימנו את חודש אלול, ונכנסנו לחודש תשרי, אמרתי לו, והשם יתברך רמוז לנו בתורתו הקדושה על מילת ערלת-הלב שלנו, והבטיחנו בסוף הפסוק הנ"ל ואמר שאם נעשה כך - נזכה לחיים, ככתוב 'למען חיך'. אז היא-גופא; אם אתה אומר שהלב שלך אינו מסוגל לוותר על מקום יקר כזה - קח את הפסוק הזה כעטרה לראשך, ותבצע אותו הלכה-למעשה, על ידי שתמול את ערלת-הלב, ותתחזק ותתגבר על עצמך בענין הוויתור, ואז תזכה לחיים.

האיש ההוא שמע לקולי, והניח את האורח לשבת על מקומו, והוא התיישב באחד הספסלים האחוריים בבית הכנסת, אותו מייעדים הגבאים לאלה שאין להם מקום...

בטוחני, שאיש זה זכה לחיים ביום הדין, וכל מעשיו יצליחו. ואגב, מפני שישב במקום מרוחק, לא הצליח להאזין היטב לדרשתו של הרב לפני התקיעות. לאחר התפילה הוא הגיע אל הרב, וסיפר לו מה קרה עם המקום שרכש, וביקש שהרב יחזור בפניו על הדברים. המרא דאתרא, בשומעו את הדברים, מלבד שחזר בפני הוותרן ההוא על הדברים שדרש, בירך אותו בכל מילי

כששאלו אותי איך אני מסביר את מה שקרה כאן, השבתי שכאשר מתנהל דין תורה שכזה, שבו שני הצדדים מוותרים איש לרעהו, נוצרת רוח טהרה בעולם הזה, והיא משפיעה גם על הגנב הנבזה שלא התבייש לנצל את נכותו של הפועל וברח עם האופניים.

כמו שבכל בית חולים יש 'חדר סטרילי', שהוא נקי מכל זיהום ולכלוך, כך גם במקרה שלנו נרקמת רוח טהרה בעולם כולו, והיא משפיעה גם על הגנבים...

(מתוך ההקדמה לספר 'מצוות בשמחה' - במדבר, הובא בגיליון תורה ומידות טובות)

מן הקצה אל הקצה... המוכר טען שהפועל הנכה לא צריך לשלם לו מאומה. "כאשר קיבלתי אותו לעבודה ידעתי שהוא מומחה בהבאת קונים, ולקחתי מראש בחשבון שאם תקרה פעם גניבה, הוא לא יוכל לרדוף אחרי הגנבים בגלל נכותו". הפועל, לעומת זאת, טען שבעל-הבית לא צריך להפסיד בגלל שהוא נכה, והוסיף שגם הוא לקח בחשבון שאם יקרה מקרה אשר כזה, הוא ישלם לבעל-הבית את כל הכסף...

ומה קרה בסוף? למחרת מגיעים בעל-הבית והפועל לחנות, ומוצאים את זוג האופניים שנגנב מונח ליד החנות... בשעות הלילה החזיר הגנב את גניבתו, והכל בא על מקומו בשלום...

החפצים בחיים - הפץ חיים יומי

חברי התמים עומד להיכנס לחנותו של מוכר המפורסם בערמומיותו - האם מותר לי להזהיר אותו?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'הפץ חיים'

נפוץ ופופולארי מאוד במחוזותינו: לספר לחברו על חנות מסוימת שהמחירים בה יקרים: דעת הגר"א גנחובסקי, שבדבר שאין לו מחיר קבוע בשוק ואין בו אונאה, אסור לספר שבחנות פלונית מוכרים זאת ביוקר. ואף שאין זה דבר גנות, מכל מקום בעל החנות ניזק מכך שלא כדין, שהרי מותר לו להרוויח.

אמנם, האיסור לספר הוא רק לסתם אדם, משום שאז אומרים אנו 'מאי חזית' - מדוע להעדיף את הרווח של אותו אדם על פני הרווח של בעל החנות. אולם לקרובו מותר לו לספר, משום 'מבשרך אל תתעלם'. היינו, שמותר לאדם לדאוג לשאר-בשרו ולהעדיף את רווחתו על פני רווחתם של אחרים. וב'ביאורים ומוספים' מובאות דעות חלוקות לגבי שכנים וידידים, שיש אומרים שאף הם בגדר קרובים לענין זה [ומכל מקום לא יאמר להם שמוכר פלוני הוא יקרן, אלא יאמר להם שבמקום אחר אפשר להשיג בזול יותר], ויש אומרים שאין להם כל עדיפות על פני שאר אנשים.

עוד נציין, כי כאשר אותו אדם כבר נמצא בחנות, וכל שכן אם כבר סיכם על הקנייה עם המוכר - הדין שונה ומורכב יותר, וייתכן שבאופן זה כבר אסור לומר לו מאומה, ראה הרחבת הדברים ב'ביאורים ומוספים' שם.

כיצד יש לנהוג כאשר ידד מספר לנו כי בכוונתו להזמין בעל מקצוע מסויים לביתו, או להזמין עבודה אצל קבלן וכדומה, ואנו יודעים בבירור כי אותו בעל מלאכה נוהג לרמות את לקוחותיו? בהלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד ב'הפץ חיים' (הלכות רכילות כלל ט סעיף י') ממשיך החפץ חיים לעסוק באופנים שבהם מותר לספר רכילות, ומביא דוגמא מעין זו שהזכרנו:

אם מישהו רואה אחד שרוצה להיכנס לחנות לקנות, והוא יודע שאותו אדם תמים, ובעל החנות הוא טיפוס ערמומי שרק מחכה ללקוחות כאלו על מנת לרמותם, עליו לספר לו ולהזהירו מפניו (וזאת בתנאי שמלאו שאר התנאים להיתר, כמבואר בסעיפים הקודמים שם, וכמו שהזכרנו מספר פעמים בימים האחרונים).

בביאורים ומוספים של 'דרשו' מובאת דעת הגר"ח קנייבסקי בענין קבלן שאינו עומד בזמנים ותמיד מסיים עבודתו לאחר הזמן - שמותר לספר זאת למי שמתעניין אודותיו. ואילו הגאון רבי אלחנן היילפרין הורה בזה, שיש לומר למתעניין באופן כללי שהרבה קבלנים לא עומדים בזמנים וכדאי לו לוודא את הדבר לגבי הקבלן ההוא, או להחתימו על חוזה מפורש למקרה של איחור.

ונידון נוסף המובא ב'ביאורים ומוספים' לגבי נושא-שיחה

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

כציד הרגיע מרן הגר"ח קנייבסקי אדם בהליכי גיור שלא הצליח להבין גמרא?

סוכה דף נג

בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתך

סיפר לי אברך שמוסר שיעור בהרצליה סיפור, ממש געוואלדיג: בשיעור שלי משתתף, מזה מספר שבועות, אדם שנמצא בתהליכי גיור ולומד למודי יהדות על מנת להיות גר צדק. יום אחד פנה אלי ואמר לי: "זהו זה! אני לא ממשיך! אני לא אהיה גר!"

"מה יש? מה קרה?" שאלתי אותו, והוא עונה: "אני יושב כאן בשיעור כבר כמה שבועות, מאזין בקשב, ולא מבין מילה! מה תאמר לי? שהשיעור עמוק מדי, וקשה מאד לתפוס אותו! אבל אני רואה שאין פני הדברים כך! הנה יושבים בשיעור נערים צעירים, ילדים, והם כן מבינים, מתערבים בשיעור, שואלים, משיבים, מתפלפלים ומתווכחים, ואני לא תופס על מה הם מדברים! ואלא מה, תאמר שאני סתום, שיש לי ראש חלש... אני מוכן להראות לך את התעודות שלי, את הציונים שלי, ותראה בעצמך את כשרונותי הברוכים... המסקנה היחידה היא שגמרא זה לא בשבילי! אני לא מסוגל להבין אותה! אם כן, למה לי להתגיר? כדי שלא אבין כלום?"

אמרתי לו: "זו באמת שאלה חזקה מאד. אני לא יכול לענות לך תשובה על שאלה כזו קשה! אבל אצלנו בבני ברק יש גאון, צדיק וקדוש, קוראים לו רבי חיים קנייבסקי. נלך ביחד ונשאל אותו, נשמע מה הוא אומר."

הגעתי אתו לגאון ר' חיים ושאלנו אותו את השאלה. ר' חיים חיך, פנה אלי ואמר לי: "איך אתה רוצה שהוא ידע ללמוד, הרי אין לו מלמד?"

ברגע הראשון נפגעת. מה זאת אומרת "אין לו מלמד"? הרי יש לו! אני מלמד אותו כל יום!

ור' חיים המשיך ואמר: "נכון שאתה מלמד אותו! אבל אנו אומרים כל יום בברכת התורה: 'ברוך אתה ה' המלמד תורה לעמו ישראל' - הוא מלמד רק את עמו ישראל, הוא לא מלמד גויים! והיות והקב"ה לא מלמד גויים - אין כל פלא בכך שאינו מבין! ברגע שיתגיר - יהיה לו מלמד. הקב"ה יהיה המלמד שלו, ואז הוא יבין!" מוראדיג!

כמובן, ואין כל צורך לציין, כך באמת היה! בכל מקום שבן אדם יושב ולומד תורה - שכינה עמו! הקב"ה לומד אתו ומלמד אותו! אם היינו מרגישים זאת ב"חוש", לא היינו צריכים "לדמיין" ש"כאילו נתנו היום"... אכן! הם נתנו היום, ובכל יום! (מתוך 'יחי ראובן')

בפרשת יתרו אומרת התורה "בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני" (שמות יט א) ומפרש שם רש"י: "ביום הזה - בראש חדש. לא היה צריך לכתוב אלא 'ביום ההוא', מהו 'ביום הזה'? שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום נתנו". דברי תורה צריך שיהיו חביבים עלינו, חדשים בעינינו, כאילו היום נתנו!

שואל האדמו"ר מגור זצ"ל, הרי בראש חדש לא הייתה עדין "קבלת התורה"! בראש חדש הגיעו בני ישראל למדבר סיני, והחלו בהכנות לקבלת התורה, כיצד, אפוא, דורשים מפסוק זה על ענין קבלת התורה - שיש צורך שיהיו דברי תורה חדשים בעינינו כאילו היום ניתנו? והוא עונה: לא רק קבלת התורה צריכה שתהיה כל יום בהתחדשות ובחביבות כאילו היום ניתנה. גם ההכנה לקבלת התורה צריכה שתהיה, בכל יום, בהתחדשות ובחביבות. ישנה חשיבות גם להכנה ללימוד תורה כמו לעצם הלימוד. שניהם צריכים להיעשות מתוך הרגשה יום יומית של "דבר חדש".

אלא שיש להבין: מה פרוש הדבר שאומרים לאדם להרגיש "כאילו היום נתנו"? וכי למה שיחשוב כך? וכי אומרים לו כאן: "תהיה בעל דמיון ותתחיל לדמיין דברים"? הרי היום לא הייתה קבלת התורה, ומדוע יחשוב כאילו כן הייתה?

רבותי! התשובה פשוטה. כל אדם שלומד תורה - שכינה כנגדו, וכמו שמובא בחז"ל (אבות ג', ו: ברכות ו' ע"א): "ומנין שאפילו אחד יושב ועוסק בתורה ששכינה עמו, שנאמר: 'בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך'. ומה עושה השכינה עמו? מלמדת אותו את התורה! הוא יושב ועוסק בתורה והקב"ה מצטרף אליו ומלמד אותו תורה! ממש מוראדיג!

בתנא דבי אליהו (פרק י"ח) מובא: "ברוך המקום ברוך הוא שבחר בחכמים ובתלמידיהם ומקים בהם 'במידה שאדם מודד - בה מודדים לו', וכשם שהם יושבים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובכל מקום שפנוי להם, וקוראים ושונים לשם שמים, ויראה בלבבם, ומחזיקים דברי תורה בפיהם, כך הקב"ה יושב כנגדם ומגלה להם את סודות התורה!" אין אפוא כל צורך לדמיין כאילו דברי התורה נתנו היום. הם אכן נתנו היום! בכל יום שיהודי יושב ולומד תורה - הקב"ה יושב אתו ומלמדו אפילו את סודות התורה! אנחנו צריכים להרגיש שזו המציאות! לחיות את הלמוד מתוך הרגשה כזו ששכינה עמנו בלמודנו! זוהי ממש בחינה של 'קבלת התורה' בכל יום.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

מתחילים ללמוד 'משנה ברורה' כ"ד אלול יומא דהילולא מרנא 'החפץ חיים' זיע"א

מתחזקים בקבלה טובה לקראת הימים הנוראים מצטרפים ללימוד 'הדף היומי בהלכה'

בכ"ד אלול, מתחילים המוני
בית ישראל בלימוד 'משנה ברורה'
במסגרת 'הדף היומי בהלכה'.
מצטרפים ללימוד
ושינון ההלכה,
לדעת לחיות ביהודי.

תכנית שמע מיוחדת הכוללת דברי חיזוק מגדולי ישראל ושירי התעוררות ליומא
דהילולא של מרנא החפץ חיים ולקראת הימים הנוראים בקו החיזוק 072-3809292

לקבלת לוח הלימוד היומי בארץ 02-5609000

לשמיעת שיעור יומי בדף היומי בהלכה *4992

ללומדים ישנה אפשרות להבחן במבחני 'הדף היומי בהלכה' ולקבל מלגה

מה הקשר בין קרבן חגיגה לסכך שעל גבי הסוכה?

להשתמש באופן המבטל את שימושן כדפנות; והלכה כדעת האוסרים. ונחלקו האחרונים, אם איסורן של הדפנות הוא מדאורייתא, כאיסורו של הסכך; או שאיסורן רק מדרבנן. ושימוש בסכך ובדפנות באופן שאינו מבטל את שימושם כסוכה, כגון תליית חפצים עליהם, או הישענות עליהם - מותר לכתחילה. [שו"ע תרלח, א, משנ"ב א רד, וביה"ל ד"ה בין]

נאמר בתורה: "חג הסוכות תעשה לך", ודרשו חכמינו ז"ל, שהמילה 'חג' רומזת לקרבן חגיגה, כלומר, שהתורה משווה את דין הסוכה לקרבן חגיגה, ללמדנו, שכשם שהקרבן קדוש, ואסור בשימוש לצרכים אחרים, כך הסוכה קדושה, ואסור מן התורה להשתמש בסכך שעל גבי הסוכה באופן המבטל את שימושו כסכך. ונחלקו ראשונים בנוגע לדפנות הסוכה - אם אף בהן אסור

האם מותר להוציא מהסוכה בחול המועד סוכות יריעת פי זי סי ששימשה כריצפת הסוכה?

הוסיפו ריצוף על גבי הקרקע, וגם אז, יש לחלק בין מקרה בו הריצוף הכרחי לכשרות הסוכה, שאז הוא נדון כדפנות הסוכה, לבין מקרה שבו הריצוף נועד לנוי בלבד, שאז הוא נדון כנוי סוכה (ראה תקציר למחר). ויש שהסתפק בנוגע לשטיח המונח על רצפת הסוכה, אם דינו כנוי סוכה.

[בשו"ע תרלח, א, וביה"ל ד"ה ואם; וראה שם, ד"ה סתם; ביאורים ומוספים דרשו, 8]

בהמשך לאמור: כל ארבע הדפנות של הסוכה נאסרות בשימוש המבטל את שימושן כדפנות. אך אם בנה את הסוכה עם שלוש דפנות בלבד, אשר די בהן לכשרות הסוכה, ולאחר מכן נמלך בדעתו והוסיף דופן רביעית, לא נאסרו אלא שלוש הדפנות הראשונות. ויש אומרים, שאיסור השימוש בחלקי הסוכה, כולל גם את ריצפת הסוכה, ויש חולקים; ויש שכתבו שאין איסור אלא כאשר

האם מותר להשתמש בסכך של הסוכה בשבת שאחרי חג הסוכות?

ומחמת איסור 'מוקצה' זה, נמשך איסור השימוש בסכך ובדפנות עד למוצאי שמחת תורה; דהיינו - בארץ ישראל, נמשך האיסור עד למוצאי היום השמיני של החג, ובחוץ לארץ, עד למוצאי היום התשיעי. ובשנה שבה חל היום התשיעי (בחוץ לארץ) בערב שבת, נמשך האיסור עד למוצאי השבת הסמוכה לחג.

[שו"ע תרלח, א, משנ"ב ה-ו, ושעה"צ ה]

בהמשך לאמור: איסור השימוש בסכך ובדפנות בימי החג, חל גם במקרה שבעלי הסוכה 'התנו' מראש שיוכלו להשתמש בהם. וכמו כן, איסור השימוש הוא אף במקרה שהסוכה התפרקה במהלך ימי החג, אך במקרה כזה, יש אומרים שאיסור השימוש - אף בסכך, וכל שכן בדפנות - אינו מדאורייתא, אלא מדרבנן, משום איסור 'מוקצה'.

* סכך גזול, פסול במשך כל שבעת ימי החג, מדאורייתא. וכן דפנות גזולות, פסולות במשך כל ימי החג, אך נחלקו הפוסקים אם אף הן פסולות מדאורייתא, או רק מדרבנן.
* חכמינו ז"ל תיקנו, שאדם שגזל חפץ והשתמש בו לבנין, וכגון שגזל עצים ובנה מהם בית, רשאי לשלם את תמורתו, ואינו מחויב להשיב את החפץ עצמו.
* הגזול חפץ, חייב להשיב לנגזל את החפץ עצמו, אולם, אם הגזולן מכר או נתן את החפץ לאדם אחר, ולנגזל כבר נודע על גזילת החפץ והתייאש מלקבלו בחזרה - 'נקנה' החפץ לאותו אדם, ויצא מרשות הנגזל, והגזולן אינו חייב להשיב לנגזל אלא את תמורתו.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע ממעטים להזכיר את ראש חודש בתפילות ראש השנה?

והפוסקים כתבו טעמים שונים לדבר, ואף הראו לכך מקור בדרשת חז"ל: "תקעו בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּפֶּסַח לְיוֹם תְּחִנּוּ - איזהו חג שהחודש מתכסה בו, הוי אומר זה ראש השנה", כלומר, שראש השנה הוא חג אשר עובדת היותו ראש חודש 'מכוסה' היא, בכך שאינה מוזכרת בתפילות. ועם זאת, הכינוי של ראש השנה - 'יום הזכרון' - כולל גם את ראש חודש, שנחשב גם הוא ליום זכרון.

[שו"ע תקצא, ב, ומשנ"ב ג-ד; ביאורים ומוספים דרשו, 4]

ראש השנה, הוא גם ראש חודש תשרי, ולמרות זאת, לא מזכירים זאת במפורש בתפילות היום, למעט איזכור קל בסוף פסוקי המוספים: "מְלַבֵּד עֵלֶת הַחֲדָשׁ וּמְנַחֵתָהּ", ואחר כך: "ושני שעירים לכפר", אשר אחד מהם הוא שעיר החטאת של ראש חודש. ואף הנוהגים לומר בראש חודש, לפני תפילת שחרית, את פסוקי קרבן מוסף של ראש חודש, אינם אומרים אותם בראש השנה.

הלוח היומי

כ"א באלול | רבי יהונתן ב"ר נתן נטע אייבשיץ זצ"ל בעל 'יערות דבש' ו'אורים ותומים'

יארצייט

תקכ"ד: רבי יהונתן ב"ר נתן נטע אייבשיץ זצ"ל בעל 'יערות דבש' ו'אורים ותומים' תשס"ז: רבי אברהם יעקב זיידל ב"ר יצחק עפשטיין זצ"ל משגיח ישיבת 'תורה אור' תש"ע: רבי אברהם יעקב ב"ר שלמה זלמן זלזניק זצ"ל ראש ישיבת 'עץ חיים'

יארצייט הגאון רבי יהונתן ב"ר נתן נטע אייבשיץ זצ"ל בעל ה"אורים ותומים" ועוד

ברכת "סלח לנו"

הגאון רבי יהונתן אייבשיץ אמר: בברכת "סלח לנו" וכו' ישים ללבו להתחרט בכל לב על עוונותיו ופשעיו ולהצדיק הדין לה' על כל אשר ייסרהו ה' ויוריד כנחל דמעה לה' שירבה לסלוח וימרק עוונות, לא על ידי יסורים קשים.

(יערות דבש ח"א דרוש א)

נשתדל בברכת "סלח לנו" להתחרט על עוונותינו ולבקש מה' שיסלח לנו, ולא על ידי יסורים קשים

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il